

KMETOVALEC.

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsečina :

Kako dvignemo zanimanje članov za podružnice? — Gnojilni poskusi v kamniškem okraju. — Mlekarska razstava v Ljubljani. — Pozor vinogradniki! — Grozdni molj. — Katere sorte žlahtnih trt naj sadimo po dolenskih vinogradih? — Planinsko zborovanje na Bledu. — Pregledovanje bikov v radovljiškem okraju. — Premovanje simodolske živine v Prekmurju. — Naše hmeljarstvo ogroženo! — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Književnost. — Tržne cene. — Inserati.

Kako dvignemo zanimanje članov za podružnice?

V zadnjem članku „Premalo delovne podružnice“ (glej Kmetovalca št. 9.) sem opozarjal na mlačnost naših članov napram podružničnim občinim zborom. Vprašanje nastane, kako naj dvignemo zanimanje članov, da se bodo zavzeli za delovanje podružnice in udeleževali podružničnih prireditev?

Rešitev tega vprašanja leži v rokah odbora. Če se bo podružnični odbor, ki je v to izbran in poklican, lotil svojega dela s potrebno vnemo, potem ni dvoma, da se ne bi tudi člani odzvali sodelovanju. Potrebno je v ta namen, da se odbor večkrat shaja k sejam in da se na teh posvetuje, kaj vse bi bilo ukreniti, da bi se v podružničnem okolišu pomagalo kmetovalcem do boljših uspehov. Na podlagi takih razgovorov in posvetovanj bi moral odbor sestaviti svoj delovni načrt za eno in drugo leto.

Največ bo dosegel odbor, če bo znal pritegniti k sodelovanju in mišljenju tudi svoje podružnične člane, za kar se nudi prav na kmetiji največ prilike. Po mojem mnenju bi se dalo to doseči, če bi se organizirali pri članih razni kmetijski poizkusi, ki so večjega pomena za izboljševanje našega kmetijstva. Taki poskusi so n. pr. z umetnimi gnojili pri važnejših kmetijskih rastlinah, poskusi z raznim semenjem in novimi sortami kmetijskih rastlin, poskusi s pridelovanjem deteljnih in travnih mešanic, poskusi s pridelovanjem semenskih rastlin, poskusi z različnim namakanjem in obdelovanjem semena, poskusi z raznimi sredstvi za odvracanje rastlinskih bolezni, poskusi z novodobnimi sredstvi za pospeševanje zemeljne rodovitosti itd. Kako prav bi bilo, da bi se spomladi taki poskusi pri podružnicah organizirali

in da bi se jeseni na skupnih sestankih poročalo o doseženih uspehih! Koliko življenja bi prišlo na ta način v podružnico in s kakim zanimanjem bi se udeleževali člani takih sestankov! In da bi vsa stvar še bolj uspela, bi se dalo v zvezi s takimi poskusi prirejati tudi krajevne ogledе in male razstave, da bi se na doseženih pridelkih člani zgledovali in poučevali, kako jim je postopati, da pridejo sami do boljših uspehov.

Vsak član bi lahko napravil vsaj en tak poskus, bodisi že te ali one vrste. Brez dvoma bi taki poskusi vzbudili in močno dvignili zanimanje za podružnično delo in ga ob nadaljevalnem delu tudi vzdrževali! Kmetija nam nudi neizčrpne gradiva za take poskuse, treba je le dobre volje in dela na strani podružničnega odbora! Potem bodo sledili tudi podružnični člani!

R.

Gnojilni poskusi v kamniškem okraju.

Sr. ekon. M. Marinček, Kamnik.

(Dalje.)

IV. Poskusno gnojenje ozimne žitaricam s samim apnenim dušikom.

Vseh 6 poskusov te vrste, namreč: 2 za pšenico, 2 za rž in 2 za ječmen, je bilo gnojeno spomladi v času od 11. do 15. aprila 1925, naglavno s samim apnenim dušikom, in sicer: parcela št. I. je ostala negnojena; parcela št. II. je bila pognojena na ha s 150 kg, parcela št. III. pa s 300 kg apnenega dušika.

Uspehi so bili sledeči:

Poskus št. 16. Pšenica, na lahki, peščeni ilovici. Predsadež krompir, pognojen s hlevskim gnojem. Poskus mestoma polegel.

Pridelek na ha v q: parcela št. I. zrnja 8,96, slame 23,8;
 " " " " " " II. " 10,64, " 29,68;
 " " " " " " III. " 15,12, " 37,24.

Polmočno gnojena parcela je dala na ha 1,68 q zrnja in 5,88 q slame več kakor negnojena; močno gnojena pa 6,16 q zrnja in 13,44 q slame več kakor negnojena ter 4,48 q zrnja in 7,56 q slame na ha več kakor napol gnojena. Kačunano na podlagi že prej, pri poskusih pod I. in III. navedenih cen za gnojila in pridelke, je dalo polmočno gnojenje na parceli št. II. na ha Din 78,9, močno gnojenje na parceli št. III. pa Din 908,2 čistega dobička.

Poskus št. 17. Pšenica, na srednje težki, globoki, vlažni ilovici. Predsadež koruza. Predgnojeno pšenici ob setvi (malo) s hlevskim gnojem. Poskus je močno polegel, vsled česar so trpeli pridelki.

Pridelek na ha v q: p. št. I. zrnja 16,5 (slama ni bila tehtana);
 " " " " " " II. " 16,— " " " "
 " " " " " " III. " 19,— " " " "

Poskus št. 18. Ozimna rž, na lahki, plitvi, peščeni ilovici v pomanjkljivi kulturi. Predsadež krompir, pognojen s hlevskim gnojem.

Pridelek na ha v q: parcela št. I. zrnja 9,—, slame 29,12;
 " " " " " " II. " 12,96, " 37,12;
 " " " " " " III. " 20,16, " 56,16.

V primeri z negnojenim je dalo polmočno gnojenje parcele št. II. na ha večji pridelek 3,96 q zrnja in 8,4 q slame ter čist dobiček Din 645,30; močno gnojenje parcele št. III. pa 11,16 q zrnja in 27,44 q slame ter Din 2355,— čistega dobička na ha. Močno gnojenje je dalo torej za 7,2 q zrnja in 19,04 q slame ter Din 1709,70 čistega dobička na ha več kakor polmočno gnojenje parcele št. II.

Poskus št. 19. Ozimna rž, na srednje težki, vlažni, globoki ilovici. Predsadež strnišni korenje; predgnojeno poskusni rži ob setvi (malo) s hlevskim gnojem. Poskus je močno polegel.

Pridelek na ha v q: p. št. I. zrnja 18,— (slama ni bila tehtana);
 " " " " " " II. " 21,— " " " "
 " " " " " " III. " 22,— " " " "

Ako računamo pridelek slame, ki ni bila steh-tana, po pridelku zrnja (v razmerju 3 dele slame na 1 del zrnja), je izkazal ta poskus, vključno močni plegi, na parceli št. II. Din 442,5, na parceli št. III. pa Din 245,— na ha čistega dobička.

Poskus št. 20. Ječmen, na lahki, plitvi, peščeni ilovici. Predsadež krmska pesa. Predgnojeno krmski pesi s hlevskim gnojem. Poskus je trpel po snetjavosti.

Pridelek na ha v q: parcela št. I. zrnja 18,48, slame 16,24;
 " " " " " " II. " 20,16, " 21,84;
 " " " " " " III. " 26,04, " 28,84.

Polmočno gnojenje je dalo v primeri z negnojenim večji pridelek 1,68 q zrnja in 5,6 q slame, močno gnojenje pa 7,56 q zrnja in 12,6 q slame. Dobiček je dalo samo močno gnojenje in sicer Din 855,— na ha.

Poskus št. 21. Ozimni ječmen, na srednje težki, dobri ilovici. Predsadež krompir, pognojen s hlevskim gnojem. Poskus je trpel po snetjavosti.

Pridelek na ha v q: parcela št. I. zrnja 18,—, slame 15,—;
 " " " " " " II. " 19,—, " 18,5;
 " " " " " " III. " 21,—, " 20,2.

Vsled polmočnega gnojenja se je pridelek zvišal za 1 q zrnja in 3,5 q slame, vsled močnega gnojenja pa za 3 q zrnja in 5,2 q slame na ha. Močno gnojenje je v primeri s polmočnim zvišalo pridelek za 2 q zrnja in 1,7 q slame na ha.

Iz tega je razvidno, da se je spomladno naglavno gnojenje ozimnam s samim apnenim dušikom na lahkah peščenih bolj pustih zemljah bolje obneslo kakor na močnih in dobro zagnojenih in da je skoro pri vseh poskusih druga polovica apnenega dušika, ki se je potrosila z močnim gnojenjem, učinkovala močnejše kakor prva; t. j. učinek na parcelah št. III., gnojenih dvakrat tako močno kakor parcele št. II., je bil v primeri z negnojenim več kakor dvakrat tolik, kakor na parceli št. II. in to tudi na močnih, dobro zagnojenih zemljah, kjer je pa povzročil tem hujšo polego.

Mlekarska razstava v Ljubljani.

Anton Pevc.

II. Poltrdi siri holandskega tipa.

Poltrdi siri holandskega tipa (goudski, edamski) imajo praviloma suho skorjo brez maže in sladkast ali nežno pikanten okus; siri nemškega tipa (tilsiški) pa ostro pikanten okus in na skorji rdečkasto mažo. Med prve je uvrstiti v Jugoslaviji razširjeni trapistski sir, ki izvira iz bosanskega samostana Trapistov Marija Zvezda pri Banja Luki in ki se izdeluje v hlebkah s težo 1¼ kg. Glede izdelave je enak goudskemu siru. Dobro uspeši trapistski sir je v testu mehko elastičen z redkimi „očesci“ v velikosti graha ter ima sladkasto pikanten okus.

Prva zahteva trapistskega (enako kakor goudskega) sira je popolnoma sladko mleko, zahteva, ki se v jugoslovanskih mlekarnah prav malo upošteva in s tem obenem izključuje možnost, da bi se dosegla kakovost izvirnega trapista. Najlažje ustrezajo tej zahtevi veleposestniške ali majhne vaške sirarnice; v večjih mlekarnah z obsežnim okolišem si je pa treba pomagati poleti z nevtralizacijo (100 kg natrijevega hidrata NaOH ali 135 g kalcinirane sode Na₂CO₃ na liter vode in od te raztopine 100 cm³ na 100 l mleka za vsako 1° kisline po Soxhlet-Henkeli) in z nizko pasterizacijo (pri 60–65° C ¼ do ½ ure) vsega mleka, v kolikor morebitna uredba vaških zbiralnic ne dopušča pribavo popolnoma sladkega mleka. V običajnih prilikah skušamo kisline mleka raztanjšati z vodo. Istotako je pridatek vode — do 12 l na 100 l mleka — vsekdar potreben, ako sirimo manj mastno mleko odnosno mešanico polnega in posnetega mleka (mleka, ki izkazujejo nad 1.032 specifične teže). Pri goudskem siru je nadalje pridati na 100 l mleka 20 do 40 cm³ klorkalcijeve 35% raztopine, 1 do 10 g solitra, 1 do 3 g sirne barve in 6 do 20 cm³ maslarskega okisevalca (kultura streptokokov); ti dodatki morejo trapistkemu siru le koristiti. Sirilna toplota mleka bodi 28 do 32° C, strjevanje samo pa naj traja 30 do 40 minut.

Obdelovanje strdi je v splošnem hitreje. Drob-ljenec naj bo grahove debelosti. Dogrevalna toplota znaša pri polnomastnem mleku 38 do 48° C, primerno kislini mleka in danim prilikam; pri polmastnem mleku 32 do 36° C in pri četrtnastnem 31 do 33° C.

Kdaj je drobljenec dovolj suh, pove praksa odnosno takozvani „čut med prsti“ ali „prijem“ (nemški „Griff“), ki se ne da z besedami določiti. Vse obdelovanje strdi od razrezanja do končanega sušenja drobljenca traja običajno 40 do 50 minut.

Važen je način, kako polnimo drobljenca v oblikovalca. Za dosego okroglih „očesc“ se ne smejo posamezna zrna drobljenca ohladiti od zraka (ne priti v stik z zrakom), marveč vsa masa za eno oblikovalo se mora dvigniti v skupni kepi iz siratke, torej nekako po istem pravilu, kakor dvignemo suhi drobljenec za ementalca. Najumestneje je, da odstranimo toliko siratke iz kotla, da postane usedli drobljenec viden; na to ga zgnetemo v enoten kup in razrežemo z nožem v enolične porcije za posamezna oblikovala. Ako in kjer se površje posameznih zrn drobljenca ohladi od zraka, nastanejo med posameznimi zrn zveržene, oglate luknjice namesto okroglih očesc; ohlajena in od zraka osušena zrna se več ne sprimejo v enotno, stisnjeno testo in odtod ta nevshečna prikazen.

Soljenje se vrši 14 dni pomalem suhim potom ali pa v 18 do 20° Bé močni, 11 do 14° C gorki in ne nad 13° S.-H. kisli slanmurji po 20 ur na kg sira, da bo testo dobilo vase okroglo 1% soli. Premočno soljenje zavira postanek in razvoj očesc.

Oskrba v kleti obstoji v rednem obračanju vsak drugi dan in izmivanju maže, kadar je potrebno. Da se prepreči izsušenje testa, ležijo siri pokriti s prtom, namočenim v slanmurji in redno s slanmurjo ovlaženim (običaj v samostanih Trapistov vsaj v Franciji), ali pa jih takoj po končanem soljenju parafiniramo (splošen običaj v holandskih in skandinavskih mlekarah). Brez take hranitve ali parafinacije je nemogoče preprečiti, da bi se siri te velikosti do zorenja, ki traja 6 do 8 tednov, preveč ne izsušili in ne izgubili željene mehke prožnosti (elastičnosti). Toplota v kleti naj znaša 12 do 15° C; pregorka klet pospeši zorenje na škodo okusa in trpežnosti sira.

Pogosta napaka pri teh sirihi je „gnidavost“, v vsakem drobljenčevem zrnu majhna, okrogla luknjica kot posledica napihovalnega mleka. Odpomoči ji moremo najbolje s pasterizacijo mleka; drugače pa s pri-
datkom vode, solitra in maslarskih kultur.

Pozor vinogradniki!

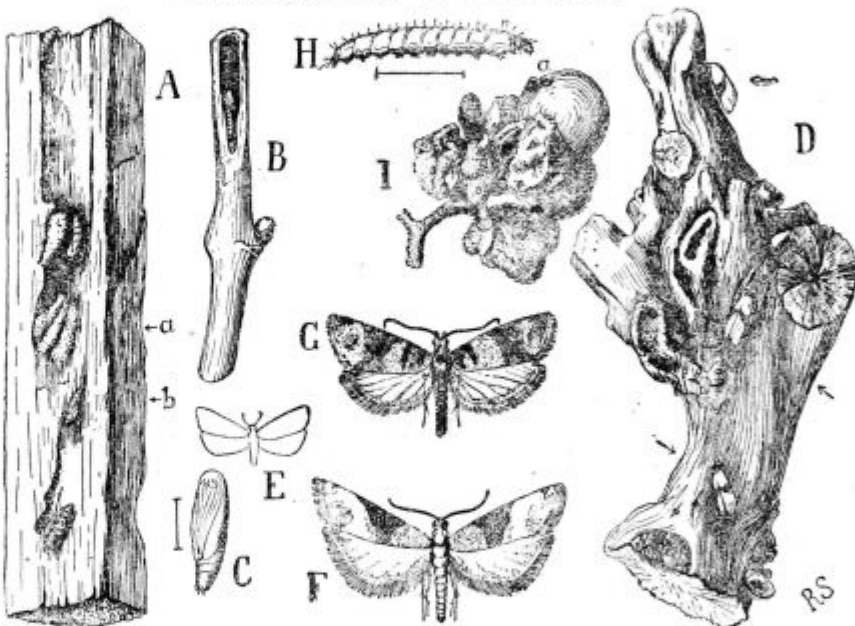
Škropite tretjič takoj ko trta odcvete, takrat pa pazite posebno na to, da poškropite dobro **grozdje**, ker ga v tem času peronospora **najraje napade**. Napadene jagode počne in odpadejo. Pri tem škropljenju vzemite enako močno škropivo ali pa malo močnejše kakor pri drugem škropljenju, torej galice 1½ do 2 kg, apna 2½ do 3½ kg, sulikola 200 do 250 gr, salojidina 1 kg na 100 l vode. Škropite **natančno, na fino in temeljito**, ker je od tega odvisen ves uspeh. Grozdje se mora s škropivom dobro premočiti.

Kdor do srede julija ne ubrani trto od paleža, je tudi pozneje ne bo. V suhem vremenu bo trikratno škropljenje dovolj, v mokrem je treba škropiti še v četrtič in tu zlasti po grozdju in listih okoli njega in še 1 m nad njim, kajti če spali bolezen vršičke, jih odrežemo, glavno pa je, da ohranimo **zdravo grozdje in listje, ki ga redi in pa ono dožino mladik, ki jo potrebujemo za prihodnje leto.**

B. Skalicky.

Grozdni molj.

Med škodljivci, ki napadajo trto, je zelo nevaren „grozdni molj“ ali kakor mu tudi pravimo (po prevedbi iz nemščine) grozdni sukač, seneni črv ali tudi kiseljak. Če se ta škodljivec močno razplodi, more uničiti tudi vso letino, kakor se je to lani zgodilo v nemški Pfalci. Tam je bilo grozdje tako uničeno, da ni bilo kaj brati na vinogradniškem ozemlju, ki obsega na stotine hektarov. Vse do zadnje jagode je bilo pokončano.

Pod 26. **Grozdni molj** (grozdni sukač, seneni črv, kiseljak). A bube v koži, glej pri a in b. B zimska buba v čepu. C buba, povečana. D metulji v naravni velikosti na deblu (v smeri pušic). E naravna velikost metulja. F metulj enopasatega grozdnega molja, povečan. H črv (gosenica) prvega rodu, takoimenovani „seneni črv“, močno povečan. I grozdne jagode, uničene po črvu drugega rodu, takoimenovanem „kiseljaku“, deloma po sivi grozdni plesnobi.

Pri nas je ta škodljivec tudi doma in dela občutno škodo, četudi ne tako veliko kakor na Nemškem. Na vsak način ga je treba po možnosti preganjati, čim se pojavi v vinogradu. Njegovo škodo poznamo najprej po tistih zapredkih v grozdnem zarodu, pozneje pa po črvivih zelenih jagodah.

Grozdni molj (glej pod 26.) je podoben po svojem bistvu in življenju žitnemu molju ali pa hišnemu molju, le s to razliko, da dela škodo na grozdju in da se tudi močnejše razplodi, ker nastopa tekom poletja v dveh rodovih, prvič v zarodu pred cvetjem, drugič pa v zelenem grozdju. Koliko škode nam lahko napravi grozdni molj, povzamemo lahko iz dejstva, da more vse potomstvo ene same samice v prvem in drugem rodu uničiti do 20 kg grozdja. Kot metuljček se prikaže grozdni molj koncem maja in pričetkom junija. Oplojena samica znese 35, pa tudi

do 200 jajčec na grozdni zarod. Ko se izvale črvički, začno takoj razjedati cvetno popje. Preden začne trta cvesti, je prva škoda tudi že gotova, kajti v tem času se črvički tudi že zapredejo. 3 do 5 takih črvičkov zadostuje, da je cel grozd uničen. Drugič se pokaže metuljček sredi julija. Iz jajčec izlezli črvički se zajedo v zelene jagode in jih razjedajo, slično kakor dela žitni molj s pšeničnim in drugim zrnjem. Ko črvički dorasejo, se razlezejo v razpoke kolja, za trsni lubad itd., da se tam zapredejo v bube. V tem položaju tudi prezimijo in se v gorkem letnem času zopet pojavijo kot novi metuljčki.

Dasi imamo škodljivca takorekoč pred očmi, ga je vendar le težko zatirati, to pa zaradi tega, ker nastopa neenakomerno in po vsem vinogradu in ker ga je vsled tega težko in zamudno zasledovati. Vsako trto, vsak grozd je treba pregledati, da mu pridemo do živega, kar zahteva obilnega dela in truda. Najbolj preprosto ga uničujemo s tem, da ga izbeckavamo s pomočjo igel ali zobotrebnikov iz trsnega zaroda (kabrnkov), pozneje pa, da izbiramo črvice jagode, preden črvički izlezajo. V novejšem času uničujemo grozdnega molja tudi s pomočjo škropljenja s strupenimi sredstvi kakor so Urania-zelenilo in tobačni izvleček, ki jih dodajamo škroplilni zmesi modre galice in apna in salojidina ozir. sulikola, tako da obenem zatiramo peronosporo, oidij in grozdnega molja. Na 100 l galične tekočine vzamemo 150 do 200 gramov urania-zelenila ali pa $1\frac{1}{2}$ kg 9 do 10% tobačnega izvlečka. Zadnjemu sredstvu je dobro dodati tudi še $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ kg mazavega mila, ki ga preje raztopimo v gorki vodi.*

R.

Katere sorte žlahtnih trt naj sadimo po dolenskih vinogradih?

(Bohuslav Skalicky.)

(Dalje in konec.)

Od črnih tujih vinskih vrst prideta pri nas samo dve v poštev, to je modra frankinja in pa modra portugalka. **Modra frankinja** je sorta močne rasti, malo občutljiva, ki dobro rodi, čeprav ne toliko kakor domača črnina, daje pa dosti boljše vino in vino bolj temne barve z zelo prijetnim okusom. Grozdje je odporno proti gnilobi. Trta ljubi višjo, toplo lego, zori bolj kasno, ampak prej kakor žametna črnina, tako da pri nas vsako leto dozori. L. 1925. je v nizki, slabi legi dala v naših vinogradih 15.75% sladkorja in 9.25% kisline, v istem vinogradu, pa v boljši legi domača črnina pa le 14% sladkorja in 11.5% kisline. V dobrih letih daje frankinja tudi 18% sladkorja in več, na Vipavskem celo buteljsko vino. Ta sorta zasluži že zaradi izboljšanja barve pri domači črnini več razširjenja po onih naših vinorodnih krajih, kjer se goji domača črnina, kakor se je to doslej godilo. Vino je dobrega okusa, ki spominja na okus bordoških vin.

Modra portugalka je rana sorta, ki nam daje prvi, zelo priljubljeni mošt. Zato je zlasti v bližini večjih krajev (mest) železniških zvez itd. vredna, da se v omejeni množini nasadi, ker se mošt ali mlado vino prav lahko in dobro proda. Za staranje vino

* Obširneje opisuje tega škodljivca ravnatelj Žmave v svoji knjigi „Vinarstvo“, ki jo je založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in ki se dobi tudi po drugih knjigarnah. Tudi podoba grozdnega molja je iz te knjige povzeta.

ni sposobno, ker postane drugo leto nekam vodeno. Trs je mehak proti zimski pozebi, ne trpi pa vsled slane, ker pozno odganja. Zasaditi jo je treba v čiststem nasadu in toliko, da se izplača posebej trgati, ker drugih vrst v zoritvi ne počaka. Občutljiva je proti peronospori in pa zlasti proti oidiju, zato je ne smemo saditi v zaprtih legah, zlasti pa ne v publicah. Daje tudi dobro namizno grozdje.

S tem sem opisal one vrste trt, ki bi prišle za saditev na Dolenskem v poštev. Njih vrsta morda še ni zaključena, kajti danes se ne zadovoljujejo večšaki z dosedanjimi trtnimi vrstami, temveč si z umetnim križanjem (bastardiranjem) ustvarjajo nove. Sloveči večšak dr. Müller-Thurgau, rav. švic. vinarske šole v Wädensvillu ob curiškem jezeru je z umetnim križanjem nemškega rizlinga s silvancem vzgojil novo trto, ki se imenuje rizling-silvanec ali Müller-Thurgauova trta. Ker sem čital o njenih dobrih lastnostih, prosil sem l. 1921. vzgojitelja za nekoliko reznice te trte, jih cepil na riparijo in zasadil v šolskem vinogradu na Trški gori. Trta raste močno in je pričela prav dobro roditi. Prvi pridelek prošle jeseni me je res presenetil. Grozdje, popolnoma zrelo, smo potrgali že 22. septembra in je kazal mošt 20% sladkorja in 9% kisline in to pridelek od 4 letnih trt v skrajno neugodnem vremenu. Kaj to pomeni, presodimo lahko iz tega, da je v istem vinogradu dala kraljevina, trgana 14. oktobra, torej 3 tedne kasneje, le 14.5% sladkorja, torej 5.5 kg sladkorja na hl manj. V številkah izraženo pomeni to pri pridelku 40 hl mošta na ha prirastek 210 kg sladkorja v vrednosti 3000 dinarjev. Vino je močno, ima malo kisline, sladek in posebno izrazit okus. Ta vrsta bo dala pri nas znatno nadomestilo za goriško rebulo, ki se je k nam uvažala pred vojno. Kdor je vino pri nas poskusil, nihče ni hotel verjeti, da je to dolensko vino in še posebno ne iz l. 1925.

To sorto zasajamo in preskušamo dalje in če se bo dobro obnesla, bo morda prava trta bodočnosti, ki bo našim kislim vinom dala potrebno moč — brez uvažanja tujih vin.

Sedaj, ko poznamo lastnosti raznih domačih in tujih trtnih vrst, nam izbira onih, ki naj jih zasajamo v svojih vinogradih, ne bo težka.

Prvo pri tem bo, da si ogledamo lego in zemljo svojega vinograda, da vidimo, kateri vrsti ali sorti trt najbolj odgovarja. Potem se ozremo po svojih in sosednjih vinogradih, kjer se morda že razne od teh vrst dalje časa goje in ko vse to pretehtamo se šele odločimo, katere vrste bomo sadili, kajti vsaka vrsta stavi gotove zahteve na podnebje, zemljo in lego in to moramo pri izbiri upoštevati, najbolj na podlagi izkušenj iz domačih krajev.

Koliko in katere vrste naj sadimo, to se po nekakih receptih ne da določiti, ter je stvar vsakega posameznika, da vse pogoje in okoliščine preudari in si končno napravi pravi načrt za obnovo vinogradov. Poleg žlahtne vrste je važno tudi vprašanje podlog, o čemur bom imel morda priliko povedati svoje mnenje drugikrat.

Splošna načela pa naj bi bila:

1. Ne sadimo preveč domačih trt, ki dajejo le nizko vino, temveč vsaj eno tretjino površine naj zavzemajo boljše tu priporočene vrste.

2. Večji posestniki, graščine, v najboljših legah, naj vsaj eno tretjino površine zasade z najbolj žlahtnimi, to je kvalitetnimi sortami.

Posebno priporočam beli burgundec in pa traminec, morda tudi t. zv. muškatni silvanec (sovinjon), o katerem pa pri nas še nimamo zadostnih izkušenj, pač pa ga z velikim uspehom goje na Štajerskem.

3. Ne delajmo mešanih nasadov, temveč **čiste nasade**, to je, sadimo vsako sorto zase, ne pomešano med drugimi.

Če je sorta občutljiva v cvetju, vzemimo še drugo in sadimo vedno eno vrsto trt bolj občutljive sorte (na pr. veltlinec), drugo vrsto pa neobčutljive (na pr. neuburgovec). Pri tem se moramo ozirati na to, da obe istodobno cveteta. Tako združimo prednosti čistega z onimi mešanega nasada. Moja opazovanja so pokazala, da pri občutljivih trtnih vrstah tuja oploditev cvetja mnogo pomaga.

4. Sadimo več belih sort kakor črnih, kajti v Sloveniji ne bomo nikdar mogli pridelati ognjevitih črnih vin, kakor jih daje jug, kvečjemu nekaj črnine za lokalni konsum. Barvo in okus domače črnine izboljšujemo z modro frankinjo. Pridelovanje cvička omejimo na kraje, kjer se doslej prideluje, njega kvaliteto pa skušajmo poleg frankinje izboljšati tudi z dobrimi belimi vrstami, na pr. s silvancem, neuburgovcem ali veltlinecem, ki se po svojem okusu značajo cvička najbolj prilagajajo.

O selekciji trt in drugih tu naštetih vprašanjih mi bo mogoče dana prilika spregovoriti prihodnjč.

Planinsko zborovanje na Bledu.

Na binokšni ponedeljek, 24. maja t. l. se je vršilo v Zdraviliškem domu na Bledu drugo planinsko zborovanje, ki je bilo zlasti od planinskih gospodarjev iz radovljanskega in kamniškega okraja dobro obiskano. V prostorni dvorani se je zbralo nad 150 udeležnikov. Zastopane so bile tudi razne korporacije in uradi. Zborovanje je otvoril sklicatelj dr. Franc **Spiller-Muys**. Pod predsedstvom načelnika Planinskega odbora za radovljanski okraj **Iv. Ažmana** so sledila predavanja in poročila referentov: viš. agr. svet. inž. **Presla**, ki je poročal o delovanju in o uspehih planinskih odborov in agrarnih operacij, dalje sreskega ekonoma **Jos. Sustiča** o gospodarskem pomenu pašništva in planšarstva, posestnika **Ant. Cvenkelja** iz Ljubnega o bikoreji na planinah, in sreskega veterinarja **Aloj. Zarnika** o prvi pomoči pri neizgledih živine na planini. Koncem zborovanja, ki je poteklo z lepim uspehom, so udeležniki soglasno sprejeli devet resolucij, ki imajo to vsebino:

1. Zahtevamo, da se uradi za agrarne operacije v ljubljanski in mariborski oblasti, v katerih delokrog spada tudi uredba planin in pospeševanje planinskega gospodarstva, tako popolnijo in opremito z gmožnimi sredstvi, da bo uspešno njihovo delovanje zagotovljeno.

2. Zahtevamo, da se prizna slovenskim planinam, ki mnogo trpijo po elementarnih neizgledih, podpora, kakršna jim gre po njihovi važnosti za narodno gospodarstvo vobče in za slovensko kmetijstvo posebej.

Posebno naj se za vzorne planiske stavbe (skupne hleve, kočje, sirarne, itd.) daje les iz drž. gozdov brezplačno ali vsaj za čim najbolj znižano ceno.

3. Gorenjski kmet se že dolgo brezuspešno bori za kmetijsko šolo in za posebno mlekarstvo in sirarsko šolo, katere slednja je velikega pomena, ne samo za Slovenijo, marveč za povzdigo mlekarstva in sirarstva vse države.

Zato zahtevamo, da poskrbijo merodajni činitelji vse potrebno, da se čimprej otvori tako gorenjska šola kakortudi posebna mlekarstva in sirarska šola na Gorenjskem.

4. Zahtevamo, da državni činitelji zaščitijo potom primerne carinske politike domače planšarske proizvode.

5. V Sloveniji velja še vedno zastareli avstrijski gozdni zakon iz l. 1852., ki malo ali prav nič ne upošteva kmečkih prilik in male gozdne posesti.

Ker se morajo gozdnopravni predpisi prilagoditi kmetijsko-gospodarskim potrebam in pravilom, zahtevamo, da se da osnutek novega gozdnega zakona na vpogled in mnenje merodajnim kmetijskim organizacijam in se upoštevajo tudi kmetijski interesi in potrebe. Posebno zahtevamo uvedbo pojma gozdnat ali poraščen pašnik (švicarski Wyhtweide).

6. Planinski zakon določa, da se imajo planine ohraniti svojemu namenu, t. j. paši živine. Nimamo nič proti „Prirodnemu parku“, ki se hoče ustvariti, nikakor pa ne moremo odobravati, da bi se z ustvaritvijo tega parka uničila ena najboljših naših planin (Lopučnica).

Zahtevamo, da se ustvari „Prirodni park“ le v mejah dopustnosti, da se pri tem v prvi vrsti in v polni meri upoštevajo gospodarske potrebe in da se da prizadetim kmetijskim posestnikom polni ekvivalent za morebitni izpadek na paši.

7. Komisar za agrarne operacije se naproša, da skuša ustvariti skupno z ostalimi merodajnimi faktorji podlago za čim ožjo vez in vzajemno delovanje planinskih odborov z obstoječimi živinorejskimi organizacijami (okrajnimi živinorejskimi odbori, zadrugami, itd.).

8. Ker danes veljavna uredba za sestavo in volitev planinskih odborov in planinskega sveta ne odgovarja povsem sedanjim drž.-pravnim osnovam, zahtevamo, da se reformirajo in izenačijo tozadevni zakoniti osnovno uredbeni predpisi.

9. Planšarski dnevi ali zbori naj se vršijo redno in stalno vsako leto menjaje po planinskih srezih obeh oblasti. Prihodnje leto naj se vrši planinski zbor v Kamniku.

Pregledovanje bikov v radovljanskem okraju.

Letošnje licencovanje bikov se je vršilo v Lescah, v Boh. Bistrici, v Jesenicah in v Kranjski gori. V zvezi z licencovanjem se je vršilo tudi premovanje in se je razdelilo vsega skupaj za 30.433 Din različnih nagrad. Okrajne subvencije so znašale 20.633 Din, državni prispevek 2600 Din in občinski prispevki pa vse drugo. Tako so Jesenice prispevale 2000 Din, Boh. Bistrica 2.500 Din, Srednjava v Boh. 2000 Din, Koroška Bela 2000 Din. To je lep dokaz zavednosti, ki jo imajo gorenjski kraji za svojo živinorejo!

V vsem okraju radovljanskem je danes 79 licencovanih bikov, znatno več kakor v lanskem letu. Dosti je pa tudi zakotnih bikov, ki jih je treba še iztrebiti, da ne bodo delali kvare nadaljnji reji živine.

Licencovanje se je vršilo v Lescah, 14. majnika, v Boh. Bistrici, 17. majnika, v Kranjski gori, 19. majnika in na Jesenicah, 22. majnika. Izkaza o številu prignanih in licencovanih bikov v posameznih krajih nismo dobili v roke, pač pa obširno poročilo o ocenjevanju in nagrajanju posameznih plemenjakov, izmed katerih so dobili nekateri tudi nad 1000 Din raznih nagrad. Naj bi te lepe nagrade bile v pobudo našim bikorejcem, da se zavzamejo za rejo prvovrstnih bikov in da nas na ta način pomagajo rešiti raznih zakotnih bikov, ki delajo škodo naši živinoreji.

Premovanje simodolske živine v Prekmurju.

V Prekmurju se splošno goji simodolska pasma. Najlepšo živino imajo nekatere občine dolnjeendavskega okraja. V tem oziru se odlikuje posebno okolica Turnišča, kjer se dobi najlepša živina. Dobra reja te živine je tako zaslovela v sosednje

kraje, da prihajajo vnanji kupci semkaj po plemensko živino. Mnenje, da je simodolska živina tuberkulozna, ne velja za ta kraj in zato se priporoča krajem, ki redijo simodolsko živino, da prihajajo v ta kraj po lepo plemensko blago. Tu sem se uvažajo tudi biki iz Švice, da osvežujejo kri.

Kako lep je napredek simodolske živine v tem kraju, je pokazalo tudi zadnje premovanje, ki se je vršilo 18. maja t. l. v Turnišču. Živinorejci so pripeljali nič manj kakor 323 glav na ogled, med temi 65 mladih bikov, 109 telic in 149 krav. Od bikov je bilo 35 starih nad poldrugo leto, 30 je bilo pa mlajših. V tem številu bi se dalo marsikaj zbrati za nakup. Kakor so navzoči strokovnjaki precenili, je bilo od vse živine 120 glav prvovrstnih živali. Premovali so 47 glav, in sicer 14 bikov, 24 krav in 9 telic. Priznali so tudi 2 ministrski diplomi in 5 pohvalnic velikega župana. Razdelilo se je 7700 Din na nagradah. Od teh je prispevala država 7000 Din. Vsa prireditve se je zvršila s najlepšim uspehom in v splošno zadovoljnost vseh navzočih.

Naše hmeljarstvo ogroženo!

Že lani sem poročal, da mi je g. Ivan Drev od Sv. Martina na Paki prinesel enega izmed najnevarnejših škodljivcev hmeljske rastline, t. j. **hmeljsko stenico**. Danes je prišel k meni g. Franc Škafar iz Zaloga, obč. Gotovlje, ter mi prinesel v kupci vse polno drobnih živalc, ki mu žugajo uničiti njegov bujni golding nasad. Na prvi pogled sem spoznal, da je škodlivec hmeljska stenica. Obljubil sem mu, da pridem popoldne osebno v njegov ogrožen nasad, da se na lastne oči prepričam o povzročni škodi. Na moje ne malo začudenje sem se prepričal, da je v nasadu kar mrgolelo stenic, ki so že povzročevale precejšnjo škodo, ki pa morejo nasad tudi uničiti.

Pred imenovanim hmeljarjem se je oglasil pri meni g. Franc Antloga iz Avje vasi, občina Petrovče, ter mi prinesel pogankje in liste od **golding hmelja**, ki so bili okuženi po peronospori. Peronospora sem konstatiral, mislim pa, da je golding hmelj zamenjal s poznim hmeljem, vendar ni izključeno, da se bo bolezen lotila tudi golding hmelja.

Sedaj pa naj pritisnejo na naše hmeljne nasade še uši, rdeči pajek, itd., in vse naše veliko upanje na hmeljarstvo vobče lahko splava po vodi.

Nepobitno dejstvo je, da je obstanek našega hmeljarstva zelo ogrožen in nujno je potrebno, da se vsi hmeljarji prav resno pripravljamo na obrambno delo zoper vse sovražnike hmeljske rastline.

V to svrhu bo Hmeljarsko društvo prirejalo več poučnih shodov v različnih krajih našega okoliša in so ga, poverjeniki naprošeni, da se za predavanja oglašajo pri društvenem vodstvu, ki bo vsem željam po vrsti oglasila ustreglo.

Vsi hmeljarji torej na obrambno delo!

Anton Petriček, poslovodja Hm. dr.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so se podpisali s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti pismu 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 41. Čital sem o raznih sredstvih za pokončevanje voluharjev in miši po vrtovih, ne vem pa, katero izmed teh bi bilo najučinkoviteje. Najrajše bi jih uničeval s strihlinom, v katerem bi namakal pšenico. **Kako najbolje uničujem voluharje in miši?** (K. K. v P.)

Odgovor: O pokončevanju poljskih miši je bilo v „Kmetovalcu“ iz l. 1925. objavljenih več spisov, ki jih dobite na straneh 9, 10, 20, 34, 42, 67, 84, 155 in 157. O voluharju pa

čitate spis s sliko pasti v 12. številki „Sadjarja in vrtnarja“ l. 1925. Poljske miši se pokončuje med drugim tudi s strihlinom, ki se ga uporablja za zastrupljanje pšenice, ovsa, kaše ali kakega drugega sredstva. Voluharjev pa ne morete uničevati s strihlinovim žitom, ker ga ta škodlivec ne žre. Voluharje lovimo s pastmi, izmed katerih se je izkazala past, pripravljena v obliki pločevinaste cevke, zelo pripravna. Kmetijska družba jo ima v zalogi in jo oddaja po 10 Din za komad. So pa tudi še druge vrste pasti iz železja, nekake železne klešče, ki jih prodajajo trgovine z železnino. Pasti se nastavljajo tako v rove, da mora voluhar vanje. Nekateri kmetovalci imajo več uspehov z eno vrsto pastmi, nekateri pa z drugo vrsto. Največ je pa odvisen uspeh lovljenja od tega, kako se pasti nastavijo.

L.
Vprašanje 42. Moj sadni mlin ima železne valjarje, zaradi katerih mošt rad počrni. S čim bi se moralo železje sadnega mlina prepleškati, da ne bi prišel mošt v dotiko z železjem, pa bi navzlic temu bil še vedno užiten? **S čim prepleškam železje sadnega mlina?** (I. M. v V.)

Odgovor: Železje sadnega mlina je najbolje prepleškati z železnim lakom ali emajlom, potem bo odstranjena nevarnost glede počrnitve sadnega mošta. Podrobneje o tem vprašanju dobite v spisu „Počrnenje sadnega mošta“ v prihodnji številki „Kmetovalca“, ki ga pazljivo prečitajte in upoštevajte tam navedene nasvete.

L.
Vprašanje 43. Ker imam nekoliko hmelja nasajenega, bi rad vedel, kako mu imam gnojiti, da mi napravi močne in zdrave kobuljice in mi da obilo pridelka. **Kako gnojim hmelju?** (V. R. v B.)

Odgovor: Hmelj je rastlina, ki potrebuje globoko obdelano zemljo in močno gnojenje. Zato mu moramo večkrat pognojiti s hlevskim gnojem in razentega tudi z umetnimi gnojili. V splošnem se priporoča pri že doraslem hmelju sledeči način gnojenja: Vsake dve do tri leta primerno močno gnojenje s hlevskim gnojem, ki se naj po možnosti zorije že pri jesenskem oranju. Razentega dodamo spomladi po režnji primerno množino čilskega solitra, kalijeve soli in superfosfata. Pri polnem gnojenju z umetnimi gnojili v letih, ko ne gnojimo s hlevskim gnojem, velja načelo, da se pognoji spomladi po režnji vsaka hmeljska rastlina z 80 grami čilskega solitra ki se da v dveh polovicah: prvih 40 gramov po režnji, drugih 40 gramov pa pred osipanjem. Obenem damo po režnji 100 gr čilskega solitra in 80 gr kalijeve soli. V sedanjem času je najbolje gnojiti samo s čilskim solitrom, ker se ta hitro razkaja in pride hitro v korist rastlinam. Za sedaj bi bilo priporočljivo potrositi vsaki rastlini do 50 gr čilskega solitra, za kar bi se potrebovalo po 1 kg za 20 rastlin.

L.
Vprašanje 44. Rudninski superfosfat in kalijevo sol sem raztrosil po vrhu po zelenih rastlinah. Na to je bil skoraj ves tečen po trošenju veter in solnce ter se bojim, da je to zmanjšalo učinek teh umetnih gnojil. **Ali izgubita superfosfat in kalijevo sol svojo učinkovitost na zraku?** (A. A. v P.)

Odgovor: Fosforova kislina se nahaja v rudninskem superfosfatu in kalij v kalijevi soli v taki obliki, da se lahko raztopita v vodi, nikakor pa ne moreta izphteti. Torej zrak, veter oziroma solnce popolnoma nič ne učinkuje na ta gnojila, oziroma ne zmanjšajo njih gnojilne vrednosti. Vendar hodo ta gnojila vplivala na raščo rastlin v polni meri samo tedaj, če bo dovolj dežja, ki bo raztopil fosforovo kislino in kalij ter ju spravil v zemljo. Zaraditega tudi učinkujejo ta gnojila počasneje, če se jih potrosi po vrhu, kakor pa, če se jih podorje, podkoplje ali podbrana, to je zmeša z zemljo. Priporoča se torej pri gnojenju rastlin s temi gnojili potrositi jih pred setvijo, oziroma pred oranjem, da pridejo v zemljo, ker se polagoma raztope in v raztopni obliki učinkujejo na razvoj rastlinstva.

L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Poljanah nad Škofjo Loko je zborovala 18. aprila t. l. Od 26 udov je bilo 9 navzočih. Od delovanja je poročal tajnik, da je podružnica priskrbovala umetna gnojila in semensko ajdo in priredila 3 gospodarska predavanja. Posredovala je zaradi skupne drevesnice s podružnico Gorenja vas, kar pa ni uspelo. Računski zaključek izkazuje 10.042 Din dohodkov in 8997.50 Din stroškov. Podružnični delegat je bil izvoljen Matija Inglič. Pri slučajnostih se je sklepalo o premovanju živine, o nadaljnjih pogajanjih zaradi skupne drevesnice, o nabavi novega čistilnika za žito, o shranitvi trokarja in požiravnikove cevi, o naročilu semenske ajde in superfosfata in o popravilu skladišča.

Kmetijska podružnica v Šmartnem ob Paki je zborovala 18. aprila t. l. Od 101 udov je bilo 32 navzočih. Načelnik je poročal, da je podružnica priredila dvojce predavanj (o hmeljarstvu in o živinoreji) in dvojce poučnih zletov v Višnjo vas in Goričanu in na Kmetijsko šolo v Št. Jurju. Nabavila se je drevesna škropilnica in 1 Hora-aparat. Priredila se je tudi razstava goveje živine po prizadevanju živinorejskega odseka. Iz računskega zaključka je povzeli, da je imela podružnica 6110 Din dohodkov in 5650 Din stroškov. Za podružnične zastopnike so bili izvoljeni: Iv. Drevo, Al. Puncer in Jož. Zagradišnik. Končno se je sklenilo, kako se ima podružnično orodje rabiti in shranjevati.

Kmetijska podružnica Moste pri Komendi je zborovala 18. aprila t. l. Od 40 članov je bilo 19 navzočih. Načelnik poroča o uredbi novega knjigovodstva in priporoča rabo umetnih gnojil in dobrega orodja. Računski zaključek izkazuje v dohodkih in stroških 43.013 Din prometa. V odbor so bili izvoljeni: načelnikom Jož. Hočevnar in za odbornike Fr. Juhent, Andr. Merše, Jak. Jerman, Ant. Zarnik, Iv. Jerman, Jož. Zabret, Jož. Resnik in Mih. Škerjanc. Delegatom je bil izvoljen Jož. Hočevnar. Sklenilo se je nabaviti manjši gnojilni voz.

Kmetijska podružnica v Hotečrščici je zborovala 2. maja t. l. Od 21 članov je bilo 11 navzočih. V odbor so bili izvoljeni: Fr. Petkovšek načelnikom, Jern. Cunta, Fr. Rupnik in Iv. Rupnik. Delegatom je bil izvoljen Jer. Cunta.

Kmetijska podružnica v Ljubnem je zborovala 2. maja t. l. Od 29 udov je bilo 8 navzočih. V odbor so bili izvoljeni: Fr. Marčun načelnikom, Fr. Praprotnik, Ed. Markošek, Al. Kocjančič, Al. Cvenkelj, Fr. Ravnik in Ant. Praprotnik. Delegatom je bil izvoljen Iv. Marčun.

Kmetijska podružnica v Radomljah je zborovala 2. maja t. l. Od 35 udov je bilo 17 navzočih. Podružnica izkazuje 671 Din gotovine, ki se ima porabiti za popravo in nakup orodja. Delegatom je bil izvoljen Iv. Pavlin.

GOSPODARSKE STVARI.

Zavarovanje živine na planinski paši. Na planinski paši je živina izpostavljena raznim nezgodam in nesrečam. Da se ovarujejo skrbni gospodarji večjih izgub, so upravičenci srenje Begunje pri Lescah na Gorenjskem ustanovili medsebojno **zavarovanje goveje živine** za slučaj pogina ali ponesrečb v pašni dobi. Dosedaj je zavarovana pašna živina 35 gospodarjev, pričakovati pa je, da se bodo pridružili vsi pašni upravičenci. Zavarovanje se je izvršilo po švicarskem uzoru na podlagi posebnega pravilnika. Škoda se poravnava po cenilni vrednosti, ki se določi pred odgonom na pašo. Vsak zavarovanec se zaveže plačati v zavarovalni fond letno 3% od cenilne vrednosti, dognane od treh cenilcev. Pozdravljamo ta korak begunjske srenje in želimo, da bi vse gorenjske srenje vpeljale tako zavarovanje vsaj za čas paše in da se razvije iz tega zavarovanja sčasoma tudi splošno zavarovanje plemenske živine. Vsa

potrebna pojasnila se dobe pri kmetijskem referentu sreskega poglavarstva v Radovljici

Precepljevanje in oskrba sadnega drevja v radovljiškem okraju. Okrajni sadjarski odbor v Radovljici je priredil v letošnji spomladi 6 sadjarskih tečajev, katerih se je udeležilo skupaj 263 oseb, in sicer v Ribnem 75, v Lešah 24, na Bledu 43, na Lancovem 34, na Breznici 45 in v Ratečah-Planici 42. Pouk je bil združen s praktičnim precepljanjem v bližnjih sadovnjakih. Na vseh tečajih je bilo opaziti veliko zanimanje od strani udeležencev, tako da so ti tečaji dosegli popolnoma svoj namen. Okrajni sadjarski odbor namerava tudi jeseni prirediti tečaje za oskrbovanje sadnega drevja in zatiranje sadnih škodljivcev, zlasti mahu in lišajev, ki močno zadržujejo rast in rodovitost sadnega drevja.

VI. Mednarodni vzorčni velesej v Ljubljani, ki se bo vršil od 26. junija do 5. julija 1926., naj bo zopetna manifestacija slovenskega in jugoslovenskega gospodarskega življa. Slovenija je pač v Jugoslaviji industrijsko najmočnejša in njeni velesejmi, zrcalo procvita njenega gospodarstva, obrti in trgovine, so vsakokratna reprezentanca jugoslovenske industrije, obrti in trgovine ter njenega napredka. Kakor druga leta, bodo tudi letos na Ljubljanskem veleseju zastopane tvrdke skoro vseh evropskih in deloma izvenevropskih držav. Na vsak način bo pa letošnji velesej najpomembnejši, kajti nudi bo vpogled v vse panoge zadnjih tehniških novosti. Kdor ima količkar zmisla za gospodarstvo Slovenije in države in komur je količkar za izboljšanje trgovskih odnošajev, mora posetiti letošnji velesej. Ogledal si bo lahko specialno razstavo „Slovenske žene“ in poučno strokovno urejeno Higijensko razstavo. Za obisk velesejma so preskrbljene vse ugodnosti.

KMETIJSKE NOVICE.

Jesenska razstava na Ljubljanskem veleseju. Uprava velesejma je sklenila prirediti v času od 4. do 13. septembra t. l. posebno **kmetijsko razstavo**, ki bo obsegala konjsko razstavo, vrtnarsko razstavo in kmetijsko-poučno razstavo. Slednja ima nazorno pokazati vse važne zadeve našega današnjega kmetijstva iz ene in druge gospodarske stroke. Če bodo prilike ugodne, se ima pozneje, meseca oktobra, prirediti tudi še sadjarska razstava in razstava vrtno zelenjadi. Del te organizacije je prevzela tudi Kmetijska družba za Slovenijo.

Razstava živine v Novem mestu se je 30. maja zvršila s prav dobrim uspehom in ob najlepšem vremenu. Prejeli smo daljši dopis, ki ga priobčimo v glavnih potezih prihodnjič.

Ribolov. Med vojno in tudi po vojni se je povsod v naših krajih razpasla silna anarhija pri ribolovu. Ribari skoro povsod vsakdo brez ribolovnice. Lovi se tudi z nepostavnim orodjem, ki je v zmislu še veljavnih dež. rib. zakonov prepovedano. Redkokdo upošteva predpise glede najmanjše mere, ki jo mora vsaka vlovljena riba imeti. Malokdo pa se tudi briga za zaščitno dobo, ki jo imajo posamezne ribe v času, ko se drstijo. Da bi se to stanje čimprej obrnilo na bolje, je izdal veliki župan mariborske oblasti potrebna navodila podrejenim oblastim in nadzornim organom. Skupno z mariborskim ribarskim društvom se je založil tudi lepak z najvažnejšimi ribarsko-policijskimi predpisi. Ta lepak se bo nalepil v uradnih prostorih vseh občinskih uradov in orožniških postaj. — Veliki župan: **Pirkmajer.**

Znižana vstopnina na VI. Ljubljanskem veleseju od 26. junija do 5. julija 1926. Da se omogoči obisk te naše največje narodno-gospodarske prireditve prav vsakemu, je sklenila uprava velesejma, da se zniža vstopnina za obisk letošnjega velesejma. **Permanentna legitimacija**, ki upravičuje do poljubnega vstopa na velesej in tudi zvečer na vinski oddelek, in katere posestnik je deležen polovične vozne na vseh osebnih, brzovlakih in parnikih (razen S. O. E.) je veljala

prejšnja leta 50 Din, letos pa stane samo 30 Din. Legitimacija se že dobi v predprodaji v uradu Ljubljanskega velesejma, pri Putniku, v Ljubljanski kreditni banki in pri Josipu Zidarju, Dunajska cesta v Ljubljani. Legitimacije prodajajo tudi večji denarni zavodi, tujsko prometna društva in trgovske, obrtne in industrijske organizacije v vseh večjih krajih po državi, kakor tudi pri velesejskih zastopnikih. **Vstopnice** za enkratni vstop so po 10 Din. Rodbinska vstopnica stane 20 Din in upravičuje do enkratnega vstopa 3 oseb skupno, članov rodbine na velesejm. Z legitimacijo je združena udobnost polovične vožnje.

Pri odhodni postaji je treba kupiti celo vozno karto, s katero se je mogoče brezplačno peljati potem iz Ljubljane.

DRUŽBENE VESTI.

Osebna vest. Odlikovanje našega družbenega predsednika. Njegovo Veličanstvo je na predlog kmetijskega ministra I. Pucelja odlikovalo šefa kmetijskega odseka ljubljanske oblasti in predsednika Kmetijske družbe **Ivo Sancina** z redom sv. Save III. klase. K temu odlikovanju najiskrenejše čestitamo in želimo, da bi bilo našemu zaslužnemu odlikovancu usojeno, delati še mnogo let v prosvet našega kmetijstva!

KNJIŽEVNOST.

Slavnostna številka o kmetijstvu Slovenije.

Slovenska številka „Poljoprivrednega Glasnika“ je izšla 15. junija t. l. v Novem Sadu kot slovenski zvezek tega glasila. „Poljoprivredni glasnik“ je najbolj razširjen kmetijsko-strokovni list v naši državi. Ta številka nam v spisih in slikah podaja pregled kmetijstva v Sloveniji z namenom, da se predvsem tudi naši bratje Srbi in Hrvati seznanijo z našimi kmetijskimi razmerami. Sotrudniki so skoraj sami priznani slovenski strokovnjaki, ki uživajo sloves tudi izven Slovenije. Ta izdaja „Poljoprivrednega Glasnika“ je zelo lično izdelana in bogato ilustrirana, tako da presega v tem pogledu lansko izdajo ameriške in češkoslovaške številke. Tehnična oprema tega lista je kar najskrbneje izvedena. Prvo stran platnice zavzema umetniška slika „Bleda v mesečini“, ki je izvirno delo akademskega slikarja Rudolfa Marčiča. Zahvaliti se je za to uredništvu, ki ni štedilo pri stroških in trudu, da je vse delo tako dobro uspelo. Znotraj pa so obdelane vse stroke našega kmetijstva

od poljedelstva do gozdarstva in agrarnih operacij v Sloveniji. Na vsebino se še povrnemo. Ta številka „Poljoprivrednega Glasnika“ stane pri vsej bogati vsebini, ki je razvrščena na 42 straneh, 20 Din. Naročila sprejema administracija lista v Novem Sadu, Željezniška ulica 20. Ker bo to izdanje mnogo pripomoglo k spoznavanju kmetijskih razmer v Sloveniji po vsej naši državi, smo Slovenci lahko hvaležni uredništvu „Poljoprivrednega Glasnika“, da si je nadelo to nadvse hvalevredno nalogo. Pa tudi za nas Slovence ima ta številka precejšen pomen, ker dobimo v njej zbrane opise skoraj vseh kmetijskih panog v Sloveniji, kakor jih ne najdemo združenih v nobeni slovenski publikaciji. Zato toplo priporočamo naročitev te številke „Poljoprivrednega Glasnika“ vsem, ki hočejo dobiti kratek pregled kmetijstva v Sloveniji.

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Breznica, v nedeljo, 4. julija 1926. ob treh popoldne v novi šoli;
Ježica pri Ljubljani, v nedeljo, 4. julija 1926. ob desetih popoldne (po sv. maši) v šoli (volitev odbornika za odstopiv-sega dr. Žiberta);

Mokronog, v nedeljo, 4. julija 1926. ob treh popoldne pri načelniku Francu Zupančiču na Rakovniku;

Otovec, v nedeljo, 27. junija 1926. ob desetih popoldne pri načelniku J. Vrščaju;

Sv. Lovrenc nad Dravskim polju, v nedeljo, 4. julija 1926. takoj po rani sv. maši v Čitalnici;

Sv. Lovrenc v Slov. goricah, v nedeljo, 4. julija 1926. po rani sv. maši v stari šoli;

Šalek, v torek, na praznik, 29. junija 1926. po prvem sv. opravi v „Društvenem domu“ (drugič);

Škofja vas, v nedeljo, 4. julija 1926. ob osmih zjutraj v posojilnični dvorani;

Trojane, v nedeljo, 4. julija 1926. ob enčetrtna osem zjutraj v „Društveni dvorani“ pri Št. Gotardu;

Velike Lašče, v nedeljo, 4. julija 1926. ob polosmih zjutraj v dvorani Zadružnega doma.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 324, v M. 15):		
1 par dobrih konj	4.000 do 14.000	
Voli in krave (prigon v Lj. 127, v M. 516 glav):		
1 kg žive teže I.	9.— do —.—	8.— do 9.—
1 „ „ „ II.	8.50 do —.—	7.50 do 8.—
1 „ „ „ III.	7.50 do —.—	7.— do 7.50
1 „ „ „ krave, klobasarice	4.— do 5.—	3.50 do 4.25
Teleta (prigon v Lj. 20, v M. 19 glav):		
1 kg žive teže	12.— do 12.50	10.— do —.—
Prasiči (prigon v Lj. 344, v M. 274 glav):		
1 komad 6—8 tednov stari	25.— do 30.—	15.— do 20.—
1 „ 3—4 meseca „	—	35.— do 36.—
1 „ 5—7 „ „	—	40.— do 45.—
1 „ 8—10 „ „	—	50.— do 56.—
1 „ enoletni	—	150.— do 170.—
1 kg žive teže, debeli	—	10.50 do 12.50
1 „ mrtve teže, debeli	—	15.— do 17.—
Kože:		
1 komad konjske kože	—	100.— do 175.—
1 kg goveje kože	—	10.— do 13.—
1 „ telečje kože	—	15.— do 18.—
1 „ prasčje kože	—	6.— do 7.50
1 „ gornjega usnja	—	75.— do 100.—
1 „ spodnjega	—	65.— do 80.—

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	12.— do 18.—	15.— do 25.—
1 „ „ kokoš	30.— do 35.—	45.— do 70.—
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2.50 do 3.—	2.— do 3.—
1 „ smetane	—	12.— do 14.—
1 kg čisto masla	6.50 do —.—	45.— do 65.—
1 „ surovega masla	4.50 do 45.—	36.— do 40.—
1 „ bobinskega sira	36.—	—
1 „ sirčka	10.— do —.—	3.— do 7.—
1 jajce	0.75 do 1.—	—75 do 1.25
Žito in drugo:		
1 q ošence	355.— do 360.—	350.— do —.—
1 „ rži	250.— do 280.—	200.— do 225.—
1 „ lečmena	230.— do 260.—	200.— do 225.—
1 „ ovsa	225.— do 300.—	250.— do 275.—
1 „ prosa	275.— do 300.—	200.— do 225.—
1 „ koruze (nove, sušene)	190.— do 200.—	200.— do 225.—
1 „ ajde	280.— do 300.—	200.— do 300.—
1 „ fižola, ribničar	350.—	200.— do 300.—
1 „ fižola, prepeličar	350.—	—
1 „ krompirja	150.— do 1.75	75.— do 125.—
Krma:		
1 q sladkega sena	75.— do 80.—	70.— do 87.50
1 „ kislega sena	50.—	—
1 „ slame	45.— do 50.—	30.— do 35.—
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	150.— do —.—	150.— do 180.—
1 „ mehkih drv	75.— do —.—	105.— do 120.—

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati (oznanila) se računajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 600 Din, na $\frac{1}{4}$ strani 300 Din, na $\frac{1}{8}$ strani 150 Din, na $\frac{1}{16}$ strani 100 Din, na $\frac{1}{32}$ strani 50 Din. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Članom Kmetijske družbe iz Mariborske okolice se naznanja

da so razne kmetijske potrebščine, kakor gnojila, galica, semena in stroji na zalogi tudi v Mariboru na Meljski cesti št. 12, tik za kolodvorom, v lastni hiši Kmetijske družbe. Zglasite se osebno ali pišite na naslov:

**Skladišče Kmetijske družbe
v Mariboru, Meljska c. 12 (na dvorišču).**

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti povzetju oziroma gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštini položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Semena.

Lupine, seme najboljših zelenih krmov po Din 4 za 1 kg.
Esparzeta, neoluščeno seme po Din 9 za 1 kg.
Semenska pesa, Mamut in Eckendorfovka po Din 15.— za 1 kg.

Izvirna francoska ajda za seme. Kakovosti je po vzorcu in po poskusih na kalilniku boljše od lanskega semena. Cena bo okoli 4.50 Din za 1 kg.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 320 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Čilski soliter, na drobno po Din 5.25 za 1 kg, pri odjemu celih vrečah po Din 5.10, pri odjemu najmanj pol vagona po

Din 5 za 1 kg Ljubljana, iz Maribora po Din 5.40 na drobno, po Din 5.25 v celih vrečah

Kalijska sol, 42% po Din 150.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 80.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 45 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 380.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 90.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 400—400 kg.

Thomasova žlindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh mešanih gnojil, ki vsebujejo fosforovo kislino ter kalij. 1. Za zeljate rastline solato in paradižnike 8 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 2. za spinačo in kumare 6 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 3. za korenjske rastline, za krompir in čebulo 6 kg in stane 1 kg 2.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 4 kg in stane 1 kg 2.25 Din.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljivosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrasla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 55 kg.

Pokrajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolinej, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.—. Po pošti se razpošiljajo samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 50.—. Poština posebej.

Arsokol (glej spis v štev. 5 „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Antiklor (salojidin) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Bosna pasta. Pozivljamo vinogradnike, ki so svoječasno imeli dobrih uspehov s tem sredstvom zoper peronosporo, naj družbi takoj prijavijo potom svojih kmet, podružnic svoje naročitve, ker je družbi sedaj zopet nekaj te paste na razpolaganje po Din 6 franko Maribor. Dobi se v čebrih po 50 in 100 kg.

Ebulioskope Vidal-Maligand po 500 Din za kompl. aparat. Eponit, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozdni mlin ELA po Din 1030.

Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Gumijeve kroglice po 50 par komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Julien“ sredstvo za čiščenje vina, za belo vino št. 1 in za rdeče vino št. 2 v zavitkih, $\frac{1}{4}$ kg Din 30, po $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 100.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do $1\frac{1}{2}$ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Merilo za sode, novost patent Matievič po 126 Din za 2 m zložljiv aparat.

Modra galica jamčeno 98/99% po 7.50 za 1 kg.

Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.

Salojidin (antiklor) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Sadni mlini po Din 1500.—.

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavo pleskani po Din 200.

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.

Štiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—.

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavitkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatljicah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vinalkometer za določanje alkohola od trvdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu. **Vinometri „Weinlaube“** od trvdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatlji.

Vrtnarsko orodje orig. trvdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ štev. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtne škarje po Din 53.75.

Žveplo v rinčicah za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalnike, ročne po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtni po Din 400.— za komad (francoski izdelek).

Razne kmetijske potrebščine:

Kose prvovrstne	65 cm,	70 cm,	75 cm,	80 cm
po Din	28.—	28.—	29.—	29.—

Brusne kamne Bergamo $22\frac{1}{2}$ cm	po 6.— Din, francoske
po $22\frac{1}{2}$ cm	po 7.— Din, karborundum po 9.— Din komad,
umetne domače osle (Svatyn)	po 4.— Din komad.

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 16 zobne po Din 15.— za komad.

Gumijevi seski z premerom 20 mm po Din 20 komad, seski št. 8181 a iz rdečega patent gumija 40 mm prečnikom in 135 mm dolgost po 30 Din komad.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—.

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škropilnice po 10 l po 90 Din, lesene grabljice po 15 Din, klini za vrvice po 3.— Din, lopate za šitjanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Posnemalnik „Titan“ od danske trvdke „Aktieselskabet Titan“ Kobenhavn L za 150 l po Din 2500.—.

Na željo nekaterih mlekarn si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnike znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah: na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H : F za gospodinjstva Din 620. M : O za 60 l Din 1260, za 100 l K : 1 po 1700 Din, za 130 l K : za kmetije 4—7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—.

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrbcem l. dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—.

Ročno sejalico po Din 210.— komad.

Slamoreznice 10 col, reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih želocev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 25 gr po Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnico (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din.

Trokarji za goved po Din 100.—.

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—.

Žitni čistilniki manjši s 7 sitami po 1400.— Din, večji z 10 sitami po Din 1600.—.

Plug: Poljedelski stroji.

Univerzalni plug D7 MN po Din 1150.

Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.

Univerzalni plug ESB5 po Din 920.

Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.

Obračalni plug UW4 po Din 920.

Podzemeljski plug po Din 400.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.

Okopalnik H4 po Din 315.

Osipalniki kompletni po Din 780.

Osipalnik HSE po Din 310.

Osipalnik HZL po Din 700, manjši po Din 350.

Brane:

Njivska brana Z3 po Din 700.

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travnjska brana A3 in A4 po Din 700.

Travnjski skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Selalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.

Plug D7 MN SACK z široko ploščo po Din 1050.—.

Kultivatorji FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780.—.

Kultivatorji z devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.—.

Osipalniki M za 7" plug (SACK) po Din 390.—.

Izruvači za krompir SACK z sedmimi deli za 7" plug po Din 420.—.

Okopalniki XXV SACK (kopačice) po Din 440.—.

26. junija do 5. julija 1926.

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. Kralja

VI. LJUBLJANSKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM.

Najstarejša in najbolj obiskana gospodarska razstava naše države.

Zbirališče trgovcev, obrtnikov in industrijalcev.

Razstavljalci so samo prvovrstna podjetja. — Cene brezkonkurenčne.

Torej najugodnejši ogled in nakup vsakovrstnega blaga. — **Pernamentna legitimacija** upravičuje na 50% znižanja na vseh vlakih (tudi brezovskih razen S. O. E.). **Cena Din 30.—.**

Najcenejša prilika za izlete in obisk alpskih krajev in kopališč divne Slovenije.

Tehnične novosti. Razstava „SLOVENSKA ŽENA“. — **HIGIJENSKA RAZSTAVA.**

Stanovanja preskrbljena

Legitimacije se dobe v denarnih zavodih, gospodarskih društvih, potniških pisarnah itd. itd.

Od leta 1897

rabim pri moji razsežni živinoreji „Thürpil“ proti driski telet in prasičev vedno z dobrim uspehom. Važno je, da se ima „Thürpil“ vedno v zalogi, da je pri porodu takoj pri roki. „Thürpil“ zamorem vsem živinorejcem le priporočati. „Thürpil“ se dobiva v lekarnah in pri živinozdravnikih. — Če ga ni v zalogi ga naročite iz tovarne: Cl. Lageman, Chemische Fabrik, Aachen (Nemčija). — V zalogi pri: „Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

I. JAX & SIN

Ljubljana,
Gospodarska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in Urania, šivalni stroji za rodbino in obrt.

Vozna kolesa Styria Dürkoop, Orožno kolo (Waffenrad), Ceniki zastoj in franko.

Francoska galerta OSTEOCOLLE

za hitro in uspešno čiščenje vina ima stalno na zalogi

A. ŠARABON, Ljubljana.

Vzorci z navodilom na razpolago.

Kose fine koroške, garantirane, dolge po 60 in 65 cm, razpošiljamo poštne prosto po povzetju 3 kose za D. 70. če naročite 6 kos, damo eno po vrhu zastoj. — „**RADIOL**“, Ljubljana, Krekov trg 10/a.

Najboljša so še vedno
Puh-kolesa!
Solidne cene. Plačljivo na obroke.
Ign. Vok
Ljubljana in Novo mesto.

Velecenjeni gospod lekarnar!

Oprostite, da Vam šele danes izrekam svojo zahvalo za Vaše izborne **BOSULIN SVEČICE**, katere so prav dobro učinkovale zoper srmačno vnetje. Sprejmite torej izraz moje iskrene hvaležnosti! Vsak mu ž vinorejcu bom iz dna svojega prepričanja najtopleje priporočal Vaše „**BOSULIN SVEČICE**“.

Beležim z odličnim spoštovanjem
Oskrbiništvo gradu „Žovnek“
pošta Braslovče Savinjska Dolina.

FRANJO LAH, oskrbnik.

„Bosulin“ svečice izdeluje in razpošilja samo lekarna Hočevar, Vrhnika.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron.

Mala naznanila.

Za vsako besedo le naprej plačati 50 para v denarju ali znamkah, najmanj pa skupaj Din 8.—, sicer se naznanila ne objavijo. — Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključuje sprejemanje oglasov. Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Vabilo

na redni občni zbor vinarke zadruge „Ljutomerčan“ (r. z. z. o. z. za ljutomerski in ormoški okraj) Sv. Bolšenk pri Središču, ki se vrši v soboto dne 26. junija 1926 ob 14. uri v hiši g. M. Rakuša v Obrežu pri Središču. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelnika. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobrenje bilance za leto 1924-25. 5. Poročilo kletarskega nadzornika. 6. Revizijsko poročilo. 7. Sprememba pravil. 8. Volitev ude v nadzorstvo. 9. Predlogi in nasveti. 10. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se po ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. K obilni udeležbi vabi načelnstvo. 199

Vabilo

na redni občni zbor Kmetске posojilnice in hranilnice na Vinici, Bela Krajina, r. z. z. n. z., ki se vrši dne 27. junija 1926 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih na Vinici s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev računskega zaključka za l. 1925. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se glasom paragrafa 35. združnih pravil vrši čez pol ure na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati. Načelnstvo. 191

Vabilo

k rednemu letnemu občnemu zboru „Kmetске hranilnice in posojilnice v St. Janžu (Dolenjsko)“, ki se vrši dne 20. junija t. l. ob 8. dopoldne v prostorih g. načelnika Ignaca Majcna s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila: a) načelnika, b) nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti. — V slučaju nesklepčnosti se vrši občni zbor pol ure pozneje, ne glede na število navzočih članov. Načelnstvo. 196

Vabilo

k VIII. rednemu občnemu zboru Električno strojno združenje v Poljanah nad Skofjo Loko, r. z. z. o. z., ki se vrši na praznik dne 29. junija ob 3. uri popoldne z naslednjim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelnika in nadzorstva. 3. Odobritev letnega računa za l. 1925. 4. Določitev cene toka za l. 1925. 5. Določitev obresti neplačanih deležev. 6. Volitev enega člana v nadzorstvo. 7. Sprememba pravil. 8. Slučajnosti. Odbor. 194

Vabilo

na redni občni zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice v Gradacu, Belakrajina, r. z. z. o. z., ki se vrši dne 27. junija 1926 ob 2. uri popoldne v aradnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1925. in sklepanje o kritju izgube. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Sklepanje o likvidaciji in razdružbi združenja. 6. Izvolitev likvidatorjev. 7. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši 18. julija 1926 ob isti uri, in na istem mestu, z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo glasom paragrafa 35. sklepčen ob vsaki udeležbi. Načelnstvo.

KMETOVALCI!

Obrnite svoje setve pred raznimi boleznimi z uporabo sredstev v varstvo rastlin, ki jih izdeluje tvornica

„KAŠTEL“!

D. D. KARLOVAC,
pa boste zvišali tudi pridelke
Vaših posestev.

Sulfarol

je v vodi topljivo žveplo in najboljšo sredstvo za uničevanje **OIDIJA**, na trti, plesnobe na vrtnicah, jabolkah, kumarah itd. Cena Sulfarolu v obliki praška stane Din 40.— za 1 kg. Sulfarol v obliki paste 48 Din za kg.

Arsola

je v vodi topljivi arzen ki služi za uničevanje **GROZNEGA MOLJA**, **ZAVIJAČA**, **PESNE BOLHE**, **GOSENIČ**, in vseh drugih škodljivcev ki grizejo zelene rastlinske dele. Cena mu je 44 Din za 1 kg.

Porzol

je sredstvo v obliki prahu za uničevanje smrdljive snetjavosti na pšenici. 200 gramov zadostuje za 100 kg pšenice. Cena mu je 44 Din za kg.

Razentega imamo v zalogi vsa sredstva **PROTI BOLEZNIM NA HMELJU.**

Vsa navodila daje brezplačno:

„KAŠTEL“ **D. D. Zagrebačka poslovница**

Zagreb, poštni predal 104.

Uradni prostori: Nikoličeva ul. 8, I. nadstropje.

Zahvalna izjava.

Gosp. lekarnarja Sikiču v Dolni Lendavi. Najsrčneje se Vam zahvaljujem za poslano želodčno kapljico: „Poboljšane švedske kapljice z znanko Mr. Sikič.“ Jaz sem bil na želodcu 15 let bolan, hotel sem se podvreči operaciji, po uporabi Vaših „Švedskih kapljic“ je bolezen prenehala in jaz sem zopet zdrav. Prosim pošljite mi takoj še šest steklenic, ker sem Vaše zdravilo izpoznal za dobro in zelo učinkovito, katero zdravilo se bode po vsej naši okolici razširilo. S spoštovanjem: **Mijo Hren, Sunjski Krivaj** dne 9. maja 1926. — Zdravilo „Poboljšane švedske kapljice z znanko Mr. Sikič“ zoper želodčne bolezni izdeluje in razpošilja po povzetju: **Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnja Lendava, (Prekmurje).** 200

Zelo lep pincgavski bik

2 leti star, je na prodaj pri: **Erhatic Martin, župnik, Sv. Jakob v Slov. goricah.** 193

Kupim bika

12—15 mesecev starega, simodolske pasme in enako telca, ali pa zamenjam s pincgavskim bikom, ki je licencovan in 13 mesecev star. **Rudolf Zupančič, Dolsko, pošta Dol pri Ljubljani.** 194

Jajca za valenje

od štajerskih in sulmodolskih kokoši ter od velikih rac, gosti in puranov se dobijo vedno pri **R. Greiner, Maribor, Gosposka ul. 2.** 193

Kupim

dobro ohranjeno lokomobilo 4—5 Ps, brez milatince, ali pa tudi z milatincem. Ponudbe na **Mihail Dermota, usnjarna, Sv. Jurij ob Ščavnici.** 192

Kose

in naravne brusne kamne se dobilo le pri **Ivan Oder, kosni kovač, Sv. Lovrenc na Pohorju.** (10 kamnov Din 100 franko). Tudi noži za slamo- in reznice iz švedskega jekla se dobijo. Pošljite vzor iz papirja. 195

„Norton“ stroji in aparati!

Ljubljana-Siška, Jernejeva cesta 5 (pod cerkvijo), popravila vse kmetijske stroje, izdeluje zasnove za cirkularne žage, vijajna vretena za grozdne in sadne stiskalnice. „Separatorji za mleko“ „Ljibella“ (od Skodovih zavodov). 201

Železna korita

pregibljiva na omrežju za svinjake, železna okna in štedilnike! „Peči za kurjavo z zaganjem“. Razpošilja od tukajšnje postaje najcenejše: „Delavnica železnih konstrukcij“ **Malenšek, Bohinjska Bistrica.** 50

Lepega plemenskega bika

pincgavske pasme, 2 leti starega ima na prodaj: **Jože Križman, Grosuplje.** 189

Javna dražba.

Dne 20. junija t. l. pri Sikiču je na prodaj hiša in 3 orale nlij (sedaj puščeno v travnik), v Leševju št. 11, občina Krka, Dolenjsko. 202

Mlinarja

dobro izarjenega z združino se sprejme pri **Simon in Zarniku v Krtni, pošta Dob pri Domžalah.** — Istotam se proda, lepo mlado kravo s telikom, težka nad 600 kg, dobra molzarica! 203

Simodolski bik (licencovan)

18 mesecev star, je na prodaj pri **Val. Babniku, Zgor. Šiška 32.** 175

Velika stavbna parcela

6000 kvadratnih metrov pod Rožnikom pri Ljubljani se proda po nizki ceni ali odda vtrjarju za kmetijsko obdelovanje v najem. Vprašati je: **Poštni predal št. 135 Ljubljana pod značko „Parcela“.** 143

Kroje (šnite)

vsakovrstne, po poljubnih modelih izdeluje in razpošilja za dame, gospode in otroke **Knafeč Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ul. 2, I. nadst.** 181

Krepkega vajenca

za sodarsko obrt sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu, **Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo.** 188

„Brezalkoholna Produkcija“

Ljubljana, Poljanski nasip 10/39 pošlje vsakemu naročniku „Kmetovalca“ zanimiv cenik brezplačno! Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal! 148

Agrarni biro

Dipl. agr. A. Jamnik, Ljubljana

Seienburgova ul 7, I. nadstropje

(v hiši Jadransko-Podunavske banke).

Strokovni nasveti, najcenejše preskrbovanje vseh kmet. potrebščin. Pomoč pri vnovčevanju kmet. proizvodov. — Posredovanje pri nakupu in prodaji posestev, graščin, hiš, trgovskih in drugih obrtov, vodnih sil itd. Pomoč pri iskanju posojil. — Pouk v kmet. davčnih zadevah. Prodaja lastne zelo priporočljive in praktične knjige, in sicer: „Določanje žive teže pri govedu — brez tehtnice — (slov., srbohrv., nem., madj., ital.). Cena Din 10.— s poštno vred, v inozemstvo Din 11.—. Vsak takoj razume. Denar vnaprej! — „Osnovni pojmi modernega bančništva in borzništva“ za razumevanje kako delajo denarni zavodi in borza. Cena Din 22.— s poštno vred, v inozemstvo Din 24.—. Denar vnaprej! Strokovnim vprašanjem je za odgovor priložiti Din 22.—. Ako kdo želi kaj kupiti poim Agrarnega biro-a, priloži pisma Din 2.— (oni iz inozemstva v obeh slučajih po Din 2.— več).

H. Rider Haggard,

„Jutranja zvezda“.

Iz angleščine prevajl P. M. Cernozoj, Ljudska knjižnica 21. zvezek. Ljubljana 1925. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena broš. Din 30.—, vezano Din 40.—. Ves roman pa je prepleten s staro egipčansko mitologijo. Božanstveni K., dvojniki, osebnost v osebi, igra veliko vlogo, ki zapleta in razpleta dejanje. Tudi simpatična postava bearača v puščavi žene dejanje od zapletka do razvoljanja energično in verjetno do konca. Posamezni prijava kot „Božja sodba“, „Solčna ladja“, „Carobna podoba“ so pisani z občudovanja vredno fantazijo in vendar nazorno, prepričevalno do zadnje pike. Realistična, življenjsko resnična poglavja kot „Tua v Memfidi“, „Ramesov boj s princem iz Keša“, ali pa vvodni prizor „Abijeve zarota“ so podana s toliko življenjsko silo, da prizori počivajo pred tabo v živih barvah. Zvezdoslovje igra nemalo vlogo in je verno posneta slika iz življenja starih Egipčanov. — Prevod je lep, jezik gladek, snov in njena obdelava vseskozi zanimiva, zato bo našla „Jutranja zvezda“ pot v vsako knjižnico, ker ni le vzgojna ljudska povest, ampak tudi literarno pomembno delo velikega angleškega pisatelja. 187

„Landauer“

in polkrita kočija v dobrem stanju ima na prodaj: **Graščina Krumperk, p. Dob pri Domžalah.** 179

Vsa zdravila za domače živali

posebno lastne, priznane sigurno učinkujoče specialitete, kot: **Sadnikarjev zdravilni prašek** zoper obolenje prašičev, ki je izborno zdravilo pri boleznih na prebavilih in zaprtju pri pravočasno uporabljen zabrani izbruh rdečice, (zavoj 12 Din, 10 zavojev 100 Din). **Busolin svečice**, edino uspešno zdravilo zoper sramnično vnetje ter jalovost krav in telic. (škatlja z 12 svečicami 30 Din). **Sadnikarjev antikataralčen prah** za konje, zoper prehlajenje in kašelj pri konjih. (škatlja 20 Din). **Hesalin**, novo, nestrupeno sredstvo zoper uši in bolhe pri vseh živalih, tuba 8 Din) in tako dalje naročite iz lekarne na Vrhniki! Zdravila za živino se izdelujejo po navodilih nadživinovozdravnika Sadnikarja in je vselej pridejano točno živinovozdravniško navodilo! 162

Lekarna **HOČEVAR, Vrhnika, št. 96.**

„Jullienovo“ čištilo

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporabljaite to sredstvo vestno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter za vsako zavrz! Vporaba je enostavna. Preprodalci zahtevajte številne ponudbe. Glavna zaloga: **Drogerija „SANITAS“, Celje in Ljubljana.** 348

Motna vina čistiti

in trpka, ter preklisa omiliti je zelo enostavno! Na zalogi imamo špeciialno francosko želatino „Lainé“ tvrdke **Clement & Quignard, Paris.** K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cene! Glavna zaloga: **Drogerija „Sanitas“, Celje in Ljubljana.** 349